

Голота О. П., кандидат економічних наук, доцент, докторант Національного університету оборони України імені Івана Черняхівського, м. Київ, Україна

ORCID ID: 0000-0003-4323-4344

e-mail: golota_l@ukr.net

Теоретичні основи понять «державні оборонні закупівлі» та «система державних оборонних закупівель» як складові економічної системи держави

Стаття присвячена вивченню нормативних та теоретичних підходів до визначення понять «державні оборонні закупівлі», «державне оборонне замовлення» та «система державних оборонних закупівель» як складових економічної системи держави. Проаналізовано нормативне бачення та погляди вчених на поняття «державні (публічні) закупівлі», «державне замовлення», «система державних закупівель»; визначено, що категорії «державне замовлення» і «державні закупівлі» є взаємопов'язаними, але не тотожними; акцентовано увагу на вивчені «державних оборонних закупівель» в рамках «державного оборонного замовлення» та надано авторське бачення поняття «державні оборонні закупівлі». З'ясовано, що державні оборонні закупівлі є складовою національної системи державних оборонних закупівель та надане авторське бачення поняття «система державних оборонних закупівель». Визначено суб'єкти та об'єкти системи державних оборонних закупівель. Сформульований поняттєвий апарат є основою для подальшого вивчення системи державних оборонних закупівель.

Ключові слова: державні (публічні) закупівлі; державне замовлення; система державних закупівель; державні оборонні закупівлі; система державних оборонних закупівель; державне оборонне замовлення; сили оборони.

Holota O., Ph.D. in Economics, Associate Professor, Doctoral candidate, The National Defence University of Ukraine named after Ivan Cherniakhovskyi, Ukraine

The Theoretical Foundations of the Concepts of «Defence Procurement» and «System of Defence Procurement (Acquisition)» as Components of the Economic System of the Country

Abstract. Introduction. Due to the political situation of these days, one of the priorities of Ukraine is to ensure an adequate level of the national security and defence capability of our country that is impossible without a properly organised defence acquisition system, which is a part of the national economy. The objective complexity of the defence acquisition system requires the definition of its universal methodological principles and approaches.

Purpose. The purpose of the article is to analyse the regulation vision, scientists' and practitioners' visions on the concept of «public procurement system», «public procurement», «award (state order)» to distinguish the concept of «defence (acquisition) procurement» as part of the public procurement system, developing the author's vision of the concepts of «defence (acquisition) procurement» and the «defence acquisition system», as well as the generation of objects and entities of the defence acquisition system for further investigation of the mentioned above system which is part of the economic system of the country.

Methodology. The methodological basis of the article is the complex of methods, including methods of scientific cognition, analysis and synthesis, systematisation and scientific abstraction. The informational basis of the conducted research is the regulation acts, scientific works of the domestic and foreign scientists in the sphere of procurement, award and defence acquisitions.

Results. In the article, was analysed the regulation vision and scientists' visions on the concepts of «public procurement», «award (state order)», «system of public procurement». It was determined that the categories «public procurement» and «award (state order)» are interrelated but not identical. The emphasis of the research was focused on the study of «defence procurement» as part of the «state defence order». As a result was given the author's vision of the concepts of «defence (acquisition) procurement», «defence acquisition system» and were identified subjects and objects of the defence acquisition system.

Conclusions. The problem of the formation of an efficient defence acquisition system is one of the up-to-date for the countries over the world, and the conceptual apparatus which was generalised in this research is the basis for further study of the defence acquisition system to create approaches to potentially a robust defence acquisition system and strengthening the national economy.

Keywords: public procurement; award (state order); public procurement system; defence (acquisition) procurement; defence acquisition system; defence forces.

JEL Classification: Z3, M53, M54.

Постановка проблеми. На сучасному етапі в Україні однією з пріоритетних задач є забезпечення достатнього рівня національної безпеки та обороноздатності держави, що є неможливим без

належно організованої системи оборонних закупівель – складової національної економічної системи.

Об'єктивна складність системи державних закупівель для потреб оборони потребує визначення єдиних методологічних принципів та підходів. На

даний час не існує визначень науковців щодо окремих понять «державні оборонні закупівлі» (оборонні закупівлі) та «система державних оборонних закупівель». Для заповнення визначеної прогалини проведемо аналіз наукових та нормативних підходів до визначення понять «державні (публічні) закупівлі», «державне замовлення», «система державних закупівель» та запропонуємо власне бачення понять «державні оборонні закупівлі» та «система державних оборонних закупівель».

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання наукового забезпечення державних (публічних) закупівель, визначення їх теоретичної сутності знайшли широке відображення у працях науковців та практиків. Зазначеному питанню приділяли увагу В. Андріанов [1], О. Длугопольський [2], Н. Дроздова [3], О. Критенко [4], В. Міняйло [5], О. Міняйло [6], О. Овсянюк-Бердадіна [7], Н. Ткаченко [8], Ю. Уманців [8] та інші. У сучасній науковій літературі недостатньо вивчене та представлене питання теоретичної сутності державних оборонних закупівель та системи державних оборонних закупівель.

Формулювання цілей дослідження. Мета статті – проаналізувати нормативне бачення, погляди вчених і практиків на сутність категорій «система державних закупівель», «державні закупівлі», «державне замовлення» для виокремлення поняття «система державних оборонних закупівель» як складової системи державних закупівель, представити авторське бачення понять «державні оборонні закупівлі» та «система державних оборонних закупівель», а також виділити об'єкти та суб'єкти системи державних оборонних закупівель для подальшого дослідження системи державних оборонних закупівель як складової економічної системи держави.

Виклад основного матеріалу дослідження. У нормативно-правовій базі України та науковій літературі щодо державних (публічних) закупівель зустрічаються такі поняття як «державне замовлення», «державні (публічні) закупівлі» та «система державних закупівель», які по-різному трактуються. У першу чергу дослідимо поняття «державне замовлення» і «державні (публічні) закупівлі» та їх взаємозв'язок.

Дроздова Н. визначила «державне замовлення» як сукупність замовлень на закупівлі та постачання продукції для державних потреб, здійснювані за рахунок бюджетних джерел фінансування, а також державних позабюджетних фондів, зазначаючи, що поняття «державні потреби» формально ширше, ніж поняття «державне замовлення», оскільки державне замовлення є належним чином узагальненим та оформленим вираженням державних потреб. Державні потреби – основа державних замовлень [3].

Длугопольський А. О. зазначає, що державне замовлення та державні закупівлі пов'язані. Органи державного управління здійснюють розміщення державного замовлення шляхом закупівель (тобто придбання, купівлі) товарів, робіт і послуг на

відкритому конкурентному ринку. Ці закупівлі й називаються державними (у зарубіжній термінології – публічні (public procurement) та урядові (government procurement)) [2].

Широке порівняння визначень поняття державні закупівлі провела у своєму дослідженні О. Критенко [4] та визначила, що поняття «державне замовлення» і «державні закупівлі» пов'язані, але не тотожні. Органи державного управління розміщують державне замовлення через закупівлі, тобто придбання, закупівлю товарів, робіт і послуг на відкритому конкурентному ринку [9, с. 54]. Отже, державні закупівлі – це процес виконання державного замовлення. Відповідно, зазначені поняття не можуть розглядатись окремо один від одного, тобто усі товари, роботи і послуги, які придбані державою за бюджетні кошти для задоволення суспільних потреб, слід розцінювати як виконане державне замовлення.

Варто зазначити, що державні закупівлі товарів та послуг є складовою державних видатків. Державне замовлення визначають як механізм формування складу необхідної продукції (робіт, послуг) і розміщення відповідних угод серед підприємств усіх форм власності, фінансування і контролю за їх виконанням, механізм конкурсних торгів тощо [10, с. 319]. Державне замовлення використовується у країнах із соціальною ринковою економікою як метод впливу на суб'єкти ринку.

Підсумовуючи проведений огляд, акцентуємо увагу на тому, що категорії «державне замовлення» та «державні закупівлі» є взаємопов'язаними, але не тотожними. Державне замовлення є відображенням суспільних потреб, це обґрунтована й нормативно оформлена вимога до придбання товарів і послуг, тому будемо розглядати державні оборонні закупівлі в рамках державного оборонного замовлення та розглядати державні оборонні закупівлі як механізм реалізації суспільних потреб у товарах, роботах та послугах оборонного призначення, які знайшли своє відображення у державному оборонному замовленні.

Розглянемо погляди науковців на сутність поняття «система державних закупівель» та взаємоузгодженість понять державні (публічні) закупівлі та їх системи.

У науковому світі існують різні підходи до визначення системи державних закупівель. Так, О. Міняйло визначає державні закупівлі важливим елементом структури загальнодержавного ринку, через який державні органи влади забезпечують виконання своїх соціально-економічних функцій та створює належні умови для розвитку національного ринку. Тому економічна сутність державних закупівель товарів і послуг полягає у фінансово-економічних відносинах, що виникають між органами державної влади, місцевого самоврядування, державними та приватними секторами в процесі придбання та використання економічних благ з метою забезпечення

виконання функцій держави та надання суспільних благ [6, с. 60-61].

Міняйло В. розглядає закупівлі товарів, робіт і послуг за державні кошти як складову загальнонаціональної системи державних закупівель, а систему державних закупівель – як сукупність законодавчо, інституційно впорядкованих взаємозв'язків між різними секторами економічної системи з приводу придбання товарів, робіт чи послуг за державні кошти [5].

Овсянюк-Бердадіна О. у своєму дослідженні визначила, що система державних закупівель має дві складові: державні замовлення як інструмент забезпечення пріоритетних потреб держави та безпосередньо державні закупівлі, які за функціональним призначенням забезпечують безпосередні суспільні потреби [7, с. 18]. Державні закупівлі є елементом структури загальнонаціонального ринку, частиною ринкової системи та механізмом фактичного децентралізованого планування економіки. У цілому система державних закупівель виступає як сукупність інституційно впорядкованих взаємозв'язків між секторами економічної системи з приводу надання послуг за державні кошти (основними елементами якої є її підсистеми: техніко-економічні, соціально-економічні, організаційно-економічні, виробничі відносини, що перебувають у тісному взаємозв'язку й залежності) [6, с. 57].

В англійських країнах для ідентифікації механізму закупівель використовується термін «procurement» (закупівля), який можна визначити як сукупність методів, що дають змогу максимально ефективно задовольняти потреби замовника у товарах, роботах, послугах [1]. Закупівлі також можна визначити як сукупність практичних методів і прийомів, що допомагають максимально забезпечити інтереси замовника при проведенні закупівельної кампанії за допомогою конкурентних торгів [8]. Світова практика зауважує на тому, що система закупівель є системою організації придбання державою продукції, робіт і послуг на основі певних принципів: гласності, відкритості, конкуренції, ефективності й підзвітності.

Згідно з Законом України «Про публічні закупівлі» застосовується термін «публічна закупівля», який визначається, як придбання замовником товарів, робіт і послуг у встановленому порядку [11]. На нашу думку, таке визначення є дещо звуженим та неповним, оскільки не окреслює функції, які несе публічна (державна) закупівля.

Розглядаючи нормативні та наукові визначення поняття «державні (публічні) закупівлі», з'ясовано, що не існує єдиного методичного підходу до визначення згаданого поняття. Узагальнюючи вищевикладене, можна зробити висновок, що державні закупівлі є складовою національної системи державних закупівель, яка являє собою сукупність взаємозв'язків між секторами економічної системи (учасниками

процесу закупівель) з метою задоволення суспільних потреб, надання та розподілу суспільних благ, регулювання економічної діяльності держави, економічного та соціального розвитку.

Досліджуючи державні оборонні закупівлі, необхідно зауважити, що англійські країни широко використовують два терміни: закупівля (procurement) та придбання (acquisition). Вказані терміни використовуються дещо у різному значенні. Так, «procurement» використовується у вузькому сенсі для визначення технічного процесу фактичного отримання необхідної послуги або товару, тоді як «acquisition» має набагато ширше, стратегічне значення, яке містить технічний процес закупівлі у тому числі [12]. Так, на прикладі Міністерств оборони (МО) США та Великобританії розглянемо, які визначення надаються терміну «оборонне придбання» (defense acquisition). У МО США визначається як концептуалізація, ініціювання, проектування, розробка, випробування, укладання контрактів, виробництво, підготовка до експлуатації, інтегрована підтримка продукції (integrated product support (IPS)), модифікація та утилізація зброї та інших систем, запасів або послуг (включаючи будівництво) для задоволення потреб міністерства оборони, призначених для використання під час виконання або для підтримки військових місій [13]. А у МО Великобританії – як співпраця МО з промисловістю щодо забезпечення необхідних військових спроможностей, які задовольняють потреби збройних сил Великобританії. Зазначена співпраця охоплює такі види діяльності як: встановлення вимог до необхідної продукції (послуги); вибір, вдосконалення та виробництво рішення для задоволення встановлених вимог; введення в експлуатацію та обслуговування (підтримання у належному стані) продукції (послуги) протягом усього строку експлуатації, а також її належна утилізація. Придбання підтримується такими бізнес-процесами як: встановлення та управління вимогами; обговорення та управління контрактами; управління програмами, проектами та технологіями; погодження інвестицій у проект; управління безпекою проекту [14].

Придбання містить всі види діяльності: від планування, підготовки та оформлення вимог і специфікації, клопотання, оцінювання, укладення договору, отримання та прийняття поставок, а також управління ресурсами аж до їх утилізації. Таким чином, очевидний висновок щодо терміну «закупівля», він стосується вже наявного товару, який можна придбати на чинному ринку товарів (так звані товари «з полиці» англ. «off the shelf»), а термін «придбання», особливо в контексті оборонних закупівель (придбання), стосується товарів, робіт та послуг (наприклад: озброєння та військової техніки), розроблених на вимогу замовника.

Необхідно зазначити, що проектом Закону України «Про оборонні закупівлі» вже запропоновано нові підходи до реалізації державного оборонного

замовлення та запропоноване таке визначення поняття «оборонні закупівлі»: придбання замовником товарів, робіт і послуг у порядку, встановленому цим законом (проектом зазначеного закону) [16].

Оскільки «державне оборонне замовлення» – це засіб державного регулювання економіки для задоволення наукових та матеріально-технічних потреб із забезпечення національної безпеки й оборони шляхом планування обсягу фінансових ресурсів, визначення видів та обсягів продукції, робіт і послуг, а також укладення з виконавцями державних контрактів на постачання (закупівлю) продукції, робіт і послуг, пропонуємо таке визначення зазначеному поняттю: це здійснення державним замовником процесу закупівель товарів, робіт і послуг з метою забезпечення національної безпеки та оборони. Механізмом реалізації задекларованих потреб виступають певні процедури, за допомогою яких проводяться закупівлі: конкурсні, у одного учасника тощо.

Відповідно, державні оборонні закупівлі є складовою національної системи державних оборонних закупівель, яка являє собою сукупність взаємозв'язків та взаємозалежностей між учасниками процесу закупівель з метою задоволення суспільних потреб у вигляді забезпечення належного рівня безпеки та оборони через надання та розподіл суспільних благ, а також регулювання економічної діяльності держави.

Основне завдання національної системи державних оборонних закупівель – здійснити придбання товарів, робіт і послуг для забезпечення національної безпеки й оборони за найбільш ефективного та прозорого витрачання державних коштів.

З урахуванням вищезазначеного вважаємо за доцільне визначити суб'єкти системи державних оборонних закупівель. На нашу думку, до суб'єктів ринку державних оборонних закупівель належать особи, які вступають у ринкові відносини та є учасниками угод/контрактів з оборонних закупівель (державні замовники й постачальники товарів, робіт, послуг). Такий підхід до характеристики суб'єктів можна застосувати до їх розгляду на мікрорівні. Однак у сфері державних оборонних закупівель відповідно до чинних нормативно-правових актів існує ціла система державних органів управління, які виконують різноманітні контрольні та інші функції.

Відносини з приводу предмета оборонної закупівлі виникають у двох основних суб'єктів: з одного боку – держава в особі уповноважених органів (центрального органу виконавчої влади, утворених відповідно до законів України військових формувань та інших державних органів – головних розпорядників бюджетних коштів); з іншого – суб'єкти господарювання (суб'єкти господарської діяльності України, незалежно від форми власності, що мають отримані згідно із законодавством ліцензії (дозволи)

на провадження відповідних видів господарської діяльності у випадках, передбачених законом, та іноземні суб'єкти господарської діяльності, з якими за результатами конкурсного відбору укладено державний контракт з оборонного замовлення на постачання (закупівлю) продукції, виконання робіт та надання послуг (за винятком укладення державних контрактів із суб'єктами господарської діяльності, які є єдиними в Україні виробниками)). Водночас, варто зазначити і вкрай важливу роль у зазначених відносинах також і третього суб'єкта – так званого «суб'єкта координування», функції якого покладено на Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України та на органи, що виконують контрольні функції: Міністерство фінансів України, Державну службу статистики України, Рахункову палату України та Державну аудиторську службу України, Державну казначейську службу України, яка здійснює поточний контроль платежів за державними договорами у контексті процедур, Антимонопольний комітет як орган оскарження в частині закупівель, предмет яких не містить відомостей щодо державної таємниці, а також на органи державного і військового управління, які визначають формування та реалізацію програм і планів в галузі забезпечення національної безпеки і оборони. Об'єктами системи державних оборонних закупівель виступають усі блага й послуги для забезпечення національної безпеки і оборони, з приводу яких виникають відносини між державним замовником і постачальником (товарів, робіт, послуг).

При цьому слід відзначити єдність об'єкта системи державних оборонних закупівель та предмета державних оборонних закупівель, які конкретизуються в окремих товарах, роботах і послугах для забезпечення національної безпеки й оборони та втілюють у собі суспільні блага, призначені для забезпечення державних потреб та в цілому складають основу системи державних оборонних закупівель.

Ринок державних оборонних закупівель – це місце, де забезпечується взаємозв'язок бізнес-ринку в особі підприємців та юридичних осіб, державного сектора економіки та кінцевих споживачів (замовників).

Висновки. У статті проаналізовано нормативне бачення та погляди вчених на поняття «державні (публічні) закупівлі», «державне замовлення», «система державних закупівель», як складових економічної системи держави. На підставі проведеного аналізу надано авторське визначення категорії «державні оборонні закупівлі» – здійснення державним замовником процесу закупівель товарів, робіт і послуг, призначених для реалізації державних програм з метою забезпечення національної безпеки та оборони. Механізмом реалізації вказаних потреб виступають певні процедури, за допомогою яких проводяться закупівлі: конкурсні, в одного учасника тощо.

З'ясовано, що державні оборонні закупівлі є складовою національної системи державних оборонних закупівель, надане авторське бачення сутності категорії «система державних оборонних закупівель», яка являє собою сукупність взаємозв'язків та взаємозалежностей між учасниками процесу закупівель з метою задоволення суспільних потреб у вигляді забезпечення належного рівня безпеки та оборони через надання та розподіл суспільних благ, а також регулювання економічної діяльності держави.

Визначено суб'єкти системи державних оборонних закупівель, які являють собою: замовників, виконавців

та координаторів державних оборонних закупівель та об'єкти системи державних оборонних закупівель, якими виступають усі блага й послуги для забезпечення національної безпеки і оборони, з приводу яких виникають економічні відносини між державним замовником і постачальником (товарів, робіт, послуг).

Сформульований поняттєвий апарат є основою для подальшого дослідження системи державних оборонних закупівель як складової економічної системи держави.

Література:

1. Андрианов В. К. Государство или рынок? Кейнсианство или монетаризм? *Маркетинг*. 2009. №1. С. 5.
2. Длугопольський О. В. Теорія економіки державного сектора: навчальний посібник. Тернопіль: Наукова думка, 2007. 489 с.
3. Дроздова Н. Г. Державна політика у сфері державних закупівель: стан та перспективи реалізації. *Державні закупівлі в Україні*. 2006. №4. С.18-23.
4. Критенко О. О. Розвиток механізмів державного управління системою державних закупівель в Україні: дис....канд. наук з держ. упр.: 25.00.02 / Чорноморський державний університет імені Петра Могили. Миколаїв, 2014. 198 с.
5. Мінняйло В. П. Аналіз і контроль закупівель товарів, робіт і послуг за державні кошти : дис. ....канд. екон. наук: 08.00.09 / Київський національний торговельно-економічний університет. Київ, 2014. 225 с.
6. Мінняйло О. І. Державні закупівлі товарів і послуг у системі регулювання національної економіки : дис.... канд. екон. наук: 08.00.03 / Київський національний торговельно-економічний університет. Київ, 2011. 225 с.
7. Овсянюк-Бердадіна О. Ф. Організаційно-економічний механізм державних закупівель послуг: дис.... канд. екон. наук: 08.00.03 / Тернопільський національний економічний університет. Тернопіль, 2009. 249 с.
8. Ткаченко Н. Б., Уманців Ю. М. Макроекономічні аспекти державних закупівель. *Фінанси України*. 2009. №8. С. 82-88.
9. Державне регулювання реалізації економічного потенціалу України в умовах глобалізації : монографія / Кравченко та ін. Крим. екон. ін-т, ДВНЗ «Крим. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана». Сімферополь: Підприємство Фенікс, 2013. 311 с.
10. Економічна енциклопедія: у 3 т. / відпов. ред. С. В. Мочерний. К. : Видавничий центр «Академія», 2000. Т. 1. 864 с.
11. Про публічні закупівлі: Закон України від 25 грудня 2015 року №922-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19/print> (дата звернення: 23.01.2020).
12. Larry Allen, Acquisition vs. Procurement: How and Where Your Value Proposition Matters Most. [www.interfacinc.com](http://www.interfacinc.com/acquisition-vs-procurement). URL: <http://www.interfacinc.com/acquisition-vs-procurement> (дата звернення: 22.02.2020).
13. DAU. 'Glossary of Defense Acquisition Acronyms and Terms' URL: <https://www.dau.mil/glossary/Pages/Glossary.aspx#!term|A|26772> (дата звернення: 23.01.2020).
14. What is Acquisition? Knowledge in Defence website of Ministry of Defence of UK www.aof.mod.uk. Retrieved from https://www.aof.mod.uk/aofcontent/general/sg_whatiscq.htm (дата звернення: 23.01.2020).
15. Про державне оборонне замовлення : Закон України від 3.03.1999 р. №464-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/464-14> (дата звернення: 22.02.2020).
16. Про оборонні закупівлі: проект Закону України від 27.11.2019 р. №2398-д. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=67485 (дата звернення: 22.02.2020).

References:

1. Andrianov, V. K. (2009). The state or the market? Keynesian is mor monetarism? *Marketing*, 1, 5 [in Russian].
2. Dluhopol's'kyj, O.V. (2007). Public Sector Economics Theory: study tool. Ternopil: Scientific opinion [in Ukrainian].
3. Drozdova, N.H. (2006). Public procurement policy: status and prospects for implementation. *Derzhavni zakupivli v Ukraini*, 4, 18-23 [in Ukrainian].
4. Krytenko, O. O. (2014). *Development of mechanisms of public administration of the public procurement system in Ukraine* (Ph.D. Thesis). Mechanisms of public administration. Mykolayiv: Petro Mohyla Black Sea State University.
5. Miniajlo, V. P. (2014). *Analys is and control of procurement of goods, works and services for publicfunds* (Ph.D. Thesis). Accounting, analysis and audit. Kyiv: Kyiv National University of Trade and Economics.
6. Miniajlo, O. I. (2011). *Public procurement of goods and services in the system of regulation of the national economy* (Ph.D. Thesis). Economics and management of national economy. Kyiv: Kyiv National University of Trade and Economics.
7. Ovsianiuk-Berdadina, O. F. (2009). Organizational and economic mechanism of public procurement of services (Ph.D. Thesis). Economics and management of national economy. Ternopil: Ternopil National Economic University.
8. Tkachenko, N. B., Umantsiv Yu. M. (2009). Macroeconomic aspects of public procurement. *Finansy Ukrainy*, 8, 82-88 [in Ukrainian].
9. Kravchenko, L. A. (2013). *Derzhavne rehulivannia realizatsii ekonomichnoho potentsialu Ukrainy v umovakh hlobalizatsii*. Simferopol': Pidpriemstvo Feniks [in Ukrainian].
10. Mochernyj, S.V. (Ed.) (2000). Economic Encyclopedia (Vols.1-3) Kyiv: Publishing Center «Academy» [in Ukrainian].
11. Verkhovna Rada of Ukraine. (2015). On Public Procurement (Act No. 922-VIII, December 25). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19/print> [in Ukrainian].

12. Larry Allen, Acquisition vs. Procurement: How and Where Your Value Proposition Matters Most. www.interfacinc.com. Retrieved from: <http://www.interfacinc.com/acquisition-vs-procurement>.
  13. DAU. 'Glossary of Defense Acquisition Acronym and Terms'. Retrieved from: <https://www.dau.mil/glossary/Pages/Glossary.aspx#!term|A|26772>.
  14. What is Acquisition? Knowledge in Defence website of Ministry of Defence of UK www.aof.mod.uk. Retrieved from: https://www.aof.mod.uk/aofcontent/general/sg_whatiscq.htm.
  15. Verkhovna Rada of Ukraine. (1999). On State Defence Order (Act No. 464-XIV, March 3). Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/464-14> [in Ukrainian].
  16. Verkhovna Rada of Ukraine. (2019). On Defence Procurement (Draft of Act No.2398-d, November 27). Retrieved from: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=67485 [in Ukrainian].
-

Ця робота ліцензована Creative Commons Attribution 4.0 International License